

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	9
WSTĘP	13
I. ZWIERCIADŁO SPRAWIEDLIWOŚCI	25
1. KRYSTALIZOWANIE SIĘ WEZWANIA	25
1.1. Biblijna symbolika zwierciadła i sens terminu „sprawiedliwość”	26
1.2. Patrystyczne zwiastuny maryjnej symboliki zwierciadła	27
1.3. Średniowiecze – połączenie w Maryi symboliki lustra ze sprawiedliwością	28
1.4. Nowożytność – sporadyczna obecność określenia w życiu Kościoła ..	30
2. TEOLOGICZNA TREŚĆ INWOKACJI	34
2.1. Chrystus najdoskonalszym obrazem Bożej sprawiedliwości	34
2.2. Maryja odbiciem sprawiedliwości swego Boskiego Syna	36
2.2.1. Niepokalana – pierwsza dziedziczka sprawiedliwości Syna	36
2.2.2. Dziewicza Matka Chrystusa – „Słońca sprawiedliwości”	39
2.2.3. Służebnica w szkole Syna	45
3. PRZEWODNICZKA „BŁOGOSŁAWIONYCH, KTÓRZY ŁAKNĄ I PRAGNĄ SPRAWIEDLIWOŚCI” (MT 5,6)	49
II. STOLICO MĄDROŚCI	57
1. GENEZA I ROZWÓJ INWOKACJI	57
1.1. Patrystyczny zacyzn	58
1.2. Średniowieczny rozkwit	61
1.3. Nowożytna stabilizacja z domieszką innowacji	70
2. TEOLOGICZNE PRZESŁANIE WEZWANIA	80
2.1. Matka Wcielonej Mądrości	80
2.2. Panna mądra	84
3. MARYJNA SZKOŁA MĄDROŚCI.	87
III. PRZYCZYNO NASZEJ RADOŚCI	93
1. ROZWÓJ KULTU I NAUKI O PRZYCZYNIE NASZEJ RADOŚCI	94
1.1. Patrystyczne zwiastuny	94
1.2. Prężny rozwój kultu i nauki w średniowieczu	98
1.3. Nowożytność – upowszechnienie nabożeństwa do Przyczyny naszej radości	102

SPIS TREŚCI

2. BÓG ŹRÓDŁEM RADOŚCI MARYI I NASZEJ	105
2.1. Matka Odkupiciela – „Światłości niosącej wesele”	106
2.2. Napelniona Duchem Świętym – „Źródłem prawdziwej radości”	114
3. WKŁAD MARYI W NASZĄ RADOŚĆ	119
3.1. Współsprawczyni radości	119
3.2. Przewodniczka na drogach chrześcijańskiej radości	125
IV. PRZYBYTKU DUCHA ŚWIĘTEGO – PRZYBYTKU CHWALEBNY – PRZYBYTKU SŁAWNY POBOŻNOŚCI	133
1. TEOLOGICZNA ANALIZA ŁACIŃSKIEGO TERMINU <i>VAS</i>	133
2. KRYSTALIZOWANIE SIĘ WEZWAŃ	136
2.1. Ojcowie Kościoła o zamieszkanu i działaniu Ducha Świętego w Ma- ryi	137
2.2. Średniowieczna popularność tytułu „Przybytek Ducha Świętego” i zwiastuny metafor „Przybytek chwalebny” i „Przybytek sławny po- bożności”	140
2.3. Nowożytność – od pustki pneumatologicznej do posoborowego zainte- resowania więzi Maryi z Duchem Świętym	146
3. TEOLOGICZNE ZNACZENIE WEZWAŃ	155
3.1. Przybytek Ducha Świętego – piękna w Duchu	155
3.2. Przybytek chwalebny – czczona oddaje chwałę Bogu	165
3.3. Przybytek sławny pobożności – doskonale oddana Trójjedynemu Bogu	171
4. WYBRANA I OBDAROWANA, ABY SŁUŻYĆ BOGU I LUDZIOM	182
V. RÓŻO DUCHOWNA	191
1. POCHODZENIE I ROZWÓJ OKREŚLENIA	191
1.1. Biblijne i patrystyczne podwaliny	191
1.2. Średniowieczny rozkwit maryjnej symboliki róży	195
1.3. Nowożytne upowszechnienie kultu i ubogacenie nauki	200
2. TEOLOGICZNA TREŚĆ I KULTYCZNA NOŚNOŚĆ INWOKACJI	210
2.1. „Piękna w swym poczęciu” – Niepokalana	211
2.2. „Piękna w dziewiczym porodzeniu” – Dziewicza Matka Zbawiciela ..	214
2.3. „Piękna w męce swego Syna” – Współpracownica odkupienia	217
2.4. „Piękna w zmartwychwstaniu Chrystusa” – nasza Matka i Królowa ..	221
VI. WIEŻO DAWIDOWA – WIEŻO Z KOŚCI SŁONIOWEJ	225
1. GENEZA I DZIEJE METAFOR	225
1.1. Inspiracje symboliki biblijnej	225
1.2. Patrystyczne początki maryjnej metaforyki wieży	227

1.3. Średniowiecze – zaistnienie i rozwój tytułów w kulcie i nauce Kościoła	230
1.4. Nowożytność – funkcjonowanie określeń bez próby ich głębszego wyjaśnienia.	234
2. TEOLOGICZNE ZNACZENIE WEZWAŃ	239
2.1. Wieża Dawidowa – mocna i wierna wiara Maryi	239
2.2. Wieża z kości słoniowej – nieskalane piękno i wytrwałość Maryi	249
3. MARYJA NAJPEWNIJSZĄ DROGĄ DO BOGA	256
3.1. Przewodniczka na drogach wiary i świętości	256
3.2. Opiekunka i obrona wiary Kościoła	262
VII. DOMIE ZŁOTY	267
1. KSZAŁTOWANIE SIĘ OKREŚLENIA	268
1.1. Biblijne i patrystyczne korzenie	268
1.2. Średniowiecze – upowszechnienie tytułu i próby teologicznego pogłębienia go	273
1.3. Wieki nowożytne – rozdźwięk między kultem i nauką Kościoła	278
2. TEOLOGICZNA TREŚĆ WEZWANIA	283
2.1. Nieskalany Dom Wcielonego Syna Bożego	283
2.2. Matka – Dom wierzących w Chrystusa	291
3. Z MARYJĄ STAWAĆ SIĘ „MIEJSCEM” OBECNOŚCI I DZIAŁANIA BOGA W ŚWIECIE	295
VIII. ARKO PRZYMIERZA	303
1. POCHODZENIE I DZIEJE INWOKACJI	305
1.1. Okres patrystyczny – początki maryjnego odczytywania typologii Arki Przymierza	305
1.2. Średniowiecze – arka wiodącym symbolem Nowego Przymierza	309
1.3. Nowożytność – niezwykła popularność obrazu Maryi jako Arki Przymierza	313
2. TEOLOGICZNA WYMOWA WEZWANIA	317
2.1. Matka Boskiego Prawodawcy Nowego Przymierza	318
2.1.1. Zwiastowanie – inauguracja Nowego Przymierza	318
2.1.2. Nawiedzenie – Maryja Arką Przymierza pośród ludu Bożego	324
2.1.3. Kana Galilejska i Kalwaria – Matka Jezusa uosobieniem ludu Przymierza	326
2.2. Żyjąca wymogami Starego i Nowego Przymierza	329
2.3. <i>Assumpta</i> – ukoronowanie Przymierza Boga z ludźmi	333
3. PRZEWODNICZKA LUDU NOWEGO PRZYMIERZA	337
3.1. Nauczycielka życia Ewangelią – Prawem Nowego Przymierza	337
3.2. Pośredniczka Bożego miłosierdzia	343

SPIS TREŚCI

IX. BRAMO NIEBIOS	349
1. GENEZA I ROZWÓJ INWOKACJI	350
1.1. Patrystyczne początki	350
1.2. Średniowieczny rozkwit nabożeństwa do Bramy niebios	355
1.3. Wkład wieków nowożytnych	361
1.3.1. Intensyfikacja liturgicznego kultu Bramy niebios	361
1.3.2. Głos Magisterium Kościoła	364
1.3.3. Refleksje posoborowych teologów	368
2. TEOLOGICZNA WYMOWA WEZWANIA	371
2.1. Od nieposłuszeństwa Ewy do posłuszeństwa Maryi	371
2.2. Dziewicza Matka i Służebnica Chrystusa Odkupiciela	375
3. PRZEWODNICZKA W DRODZE KU SZCZĘŚLIWOŚCI NIEBA	380
3.1. Wzór pielgrzymki wiary i jej ostatecznego kresu	381
3.2. Wspomagająca miłość Matki	386
X. GWIAZDO ZARANNA	391
1. POCHODZENIE I ROZWÓJ METAFORY	391
1.1. Biblijne inspiracje	391
1.2. Patrystyczne początki maryjnej symboliki gwiazdy zarannej	395
1.3. Średniowiecze – upowszechnienie określenia w kulcie i nauce Kościoła	398
1.4. Nowożytność – utrwalenie kultu i pogłębienie nauki o Gwieździe zarannej	405
2. TEOLOGICZNY SENS INWOKACJI	415
2.1. Zwiastująca historyczne przyjście Mesjasza	415
2.2. Pokorna Służebnica Pana od Nazaretu po Kalwarię	420
3. GWIAZDA PRZEWODNIA W WĘDRÓWCE WIARY KOŚCIOŁA	425
3.1. Przewodniczka Kościoła poprzez wieki	426
3.2. Matka naszego pielgrzymowania	431
ZAKOŃCZENIE	435
BIBLIOGRAFIA	445
SUMMARY	505
TABLE OF CONTENTS	509